

Program național de educație ecologică

“ECOGRĂDINIȚA”

CUPRINS

I. ARGUMENT

- Necesitatea elaborării unui program național de educație ecologică, în contextul social actual și al reformei în educație
- Considerente teoretice privind educația ecologică și importanța abordării acesteia de la vârste timpurii

II. DESCRIEREA PROGRAMULUI

- Grupul țintă
- Metodologie
- Durata
- Resurse umane
- Coordonare
- Scopul programului
- Obiectivele specifice

III. ACTIVITĂȚI LA NIVELUL JUDEȚELOR-PILOT ȘI PLANIFICAREA ACESTORA

IV. MONITORIZARE, RAPORTARE, EVALUARE

I. ARGUMENT

1.1. Necesitatea elaborării unui program național de educație ecologică, în contextul social actual și al reformei în educație

Reforma sistemică, eficientă și coerentă, care generează valoarea adăugată a procesului educațional în dezvoltarea personală și profesională a fiecărui elev, student, viitor cetățean și care contribuie la dezvoltarea durabilă a comunităților, reprezintă **misiunea** Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului.

În contextul social actual, din perspectiva efectelor globalizării, Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului consideră ca dimensiune fundamentală a educației în școală și în afara acesteia **necesitatea consolidării unui set de valori stabile și coerente**, care să determine la toți actorii educației conduite favorabile unui stil de viață sănătos – mental, emoțional, fizic și socio-moral.

În scopul potențării acestei dimensiuni educaționale Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului susține o serie de **programe și proiecte educaționale** în domeniile *educației pentru sănătate, educației civice, educației cultural-artistice, educației ecologice, educației prin sport, educației rutiere, educației părinților etc.*

1.2. Considerente teoretice privind educația ecologică și importanța abordării acesteia de la vârste timpurii

Termenul de ecologie creat de E.Haeckel în 1866 definește “știința condițiilor luptei pentru existență” (vezi grecescul oikos = casă, gospodărie, loc de viață și logos = știință, vorbire).

Ecologia contemporană studiază structura, funcționalitatea și conservarea ecosistemelor.

Civilizația umană are un rol foarte important în evoluția ecosistemelor de pe planeta noastră, dar, din păcate, omul nu pare să fie conștient de imensul rol pe care îl are.

Pentru a cunoaște modul de funcționare al acestui sistem din care facem și noi parte este esențial ca omul să fie educat în spiritul respectului pentru mediul înconjurător, pentru ca el să devină conștient de faptul că nu este stăpânul naturii, ci parte a ei.

În acest context, educarea maselor, în special a tinerei generații, în vederea însușirii unei concepții ecologice unitare, a devenit tot mai necesară astăzi, când se înregistrează o influență crescută a omului asupra naturii, când tehnica se dezvoltă vertiginos, când se vorbește de mecanizarea agriculturii, de utilizarea pesticidelor, de dezvoltarea turismului etc.

Se impune, așadar, să pornim cu studiul impactului activităților umane asupra mediului înconjurător încă de la grădiniță și să construim punțile de legătură cu următoarele trepte ale învățământului și cu reprezentanții comunităților și ai autorităților locale, în vederea formării și dezvoltării deprinderilor și atitudinilor necesare construirii unei societăți durabile.

II. DESCRIEREA PROGRAMULUI

II.1. GRUP ȚINTĂ: *Copii preșcolari cu vârste între 3 și 6/7 ani, elevi ai claselor I-IV din apropierea grădinițelor-pilot, părinții acestora și cadrele didactice (educatoare și învățători) din unitățile de învățământ ale județelor-pilot selectate.*

II.2. METODOLOGIE:

Programul poate cuprinde toate județele. Fiecare județ, după ce va cunoaște obiectivele acestui program și tipurile de activități care se vor derula în mod obligatoriu, va putea să opteze pentru un parteneriat cu unul dintre județele-resursă, în perioada 15-25 noiembrie 2003.

Selecția județelor-resursă, s-a făcut ținând cont de realizările și experiențele pozitive ale acestora în domeniul educației ecologice. Au fost alese județele:

- Constanța – inițiator al unui proiect de cunoaștere și protecție a mediului marin;
- Dolj – inițiator al unui program de educație ecologică la nivel de județ, al unui program de formare a cadrelor didactice (educatoare, învățători, profesori de biologie) și al unei reviste de profil pentru învățământul preșcolar;
- Satu-Mare – inițiator al unui program de educație ecologică în două grădinițe, prin programe cu finanțare externă;
- Suceava – inițiator al unui proiect de utilizare a materialelor din natură în crearea mediului educațional și în procesul de învățământ, la nivel de județ;
- Sectorul 5 al municipiului București – inițiator al unui program de educație ecologică dezvoltat în mai multe unități preșcolare ale sectorului.

*După încheierea parteneriatelor, județele-resursă vor elabora proiectele zonale și le vor trimite, pâna la data de **15 decembrie 2003**, la M.E.C.T.-D.G.I.P pentru validare.*

*Rezultatele evaluării proiectelor zonale vor fi comunicate pe data de **5 decembrie 2003**, în scris, tuturor participanților.*

II.3. DURATA: 5 ianuarie 2004 – 31 ianuarie 2005

II.4. RESURSE UMANE:

- cadrele didactice (educatoare, învățători, profesori de biologie);
- părinții copiilor;
- copii preșcolari, cu vârste între 3-6/7 ani;
- elevi ai claselor I-IV;
- inspectorii școlari pentru învățământul preșcolar, primar și pentru biologie, din județele participante;
- reprezentanți ai autorităților locale sau alți parteneri locali care pot sprijini derularea programului.

II.5. COORDONARE:

- La nivel național, coordonarea și monitorizarea vor fi asigurate de DGIP prin inspectorii de specialitate pentru învățământul preșcolar, primar și biologie;
- La nivel județean, coordonarea va fi asigurată de către inspectorii școlari generali printr-o comisie de implementare numită prin decizie, din care se recomandă să facă parte inspectorii de specialitate, metodiști și directorii de unități preșcolare și școlare care au în subordine grupe de preșcolari, reprezentanți ai autorităților locale.

II.6. SCOP: Extinderea educației ecologice la nivel național și desfășurarea acesteia, în mod sistematic, în învățământul preșcolar și sub formă de activități extrașcolare în învățământul primar. Înființarea unor cabinete de educație ecologică în grădinițele-pilot.

II.7. OBIECTIVE SPECIFICE:

a) privind copiii preșcolari/elevii:

- *Sprijinirea copilului pentru a manifesta interes și curiozitate pentru cunoștințe din domeniul ecologiei;*
- *Stimularea copilului pentru a desfășura activități cu caracter experimental și demonstrativ prin care să contribuie la păstrarea sănătății mediului în care trăiește (colectarea materialelor refolosibile, recoltarea plantelor medicinale și a unor fructe benefice sănătății, îngrijirea unor spații verzi, cultivarea plantelor ornamentale, economisirea apei sau a energiei electrice etc.);*
- *Îmbogățirea vocabularului activ cu termeni din domeniul ecologic;*
- *Însușirea unor norme de comportament ecologic specific asigurării echilibrului dintre sănătatea individului, a societății și mediului și formarea unei atitudini dezaprobatoare față de cei care încalcă aceste norme;*
- *Stimularea imaginației și a creativității;*
- *Încurajarea copilului pentru a exprima independent opinii și stări sufletești proprii și pentru motivarea lor.*

b) privind cadrele didactice :

- *Familiarizarea cadrelor didactice cu metode noi de stimulare a copilului pentru desfășurarea unor activități cu caracter ecologic în vederea însușirii unor cunoștințe din domeniul respectiv;*
- *Abilitarea cadrului didactic cu capacitatea de a construi un mediu educațional care să motiveze copilul în procesul de protejare a naturii;*

c) privind părinții și alți factori educaționali din comunitate:

- *Conștientizarea părinților și a altor factori educaționali din cadrul comunității cu privire la rolul lor în formarea și dezvoltarea propriilor copii;*
- *Creșterea implicării părinților și altor factori educaționali din cadrul comunității în activitatea grădiniței și în crearea unui mediu sigur și sănătos pentru toți;*
- *Implicarea autorităților locale și a altor factori ai comunității în rezolvarea problemelor administrativ-financiare care vor apărea pe parcursul derulării acestui program.*

III. ACTIVITĂȚI LA NIVELUL JUDEȚELOR-PILOT ȘI PLANIFICAREA ACESTORA

Tipurile de activități care se vor derula, la nivel național, în județele-pilot vor fi:

- Înființarea unor cabinete de educație ecologică (cel puțin unul pe județ) – **până la data de 1 martie 2004;**
- Amenajarea curților de joacă – **până la data de 1 iunie 2004;**
- Realizarea unor acțiuni de promovare a educației ecologice în școli și în comunitate – **pe toată perioada derulării programului;**
- Parcurgerea modulului de formare a cadrelor didactice în domeniul educației ecologice, cu sprijinul Caselor Corpului Didactic (utilizând suportul de curs elaborat de ISJ Dolj) – **în perioada 1 februarie – 1 martie 2004;**
- Realizarea unor schimburi de experiență între județe, pe toată perioada derulării proiectului – **în perioada 1 martie – 30 iunie 2004;**
- Lansarea unui site ECOGRĂDINIȚA, în care să fie prezentate derularea programului și rezultatele acestuia – **pe 22 aprilie 2004 (Ziua Pământului);**
- Elaborarea și editarea unor materiale de sprijin pentru copii și pentru cadrele didactice – **până la data de 5 ianuarie 2005.**

Acestea sunt câteva idei, care vor sprijini echipa de coordonatori locali în elaborarea propriilor proiecte și în derularea acestora.

III. MONITORIZARE, RAPORTARE, EVALUARE

Monitorizarea activităților din cadrul programului și din proiectele zonale se va face pe baza unui ghid de monitorizare elaborat de echipa de coordonare a programului la nivel național. Ghidul va fi elaborat până la data de **1 decembrie 2003** și va fi transmis către județe în perioada **10 – 19 decembrie 2003**. El va fi un instrument de lucru atât pentru echipa de coordonare la nivel național, cât și pentru echipele de coordonare de la nivel zonal și de la nivel local. În acest sens, în perioada **5 – 15 ianuarie 2004**, va avea loc o formare cu echipele de coordonare de la nivel zonal.

Județele-resursă vor trimite, la o lună după începerea activităților în proiectele zonale, un **raport inițial** către MECT-DGIP, în care vor menționa modul în care au debutat proiectele și activitățile care urmează a se desfășura în primele șase luni, cu precizarea instituțiilor/partenerilor implicați.

După 6 luni de la debutul programului, fiecare județ implicat în program va transmite județului-resursă un **raport intermediar** privind stadiul derulării proiectului pe plan local, cu activitățile derulate și cu cele care urmează a se derula până la sfârșit. Pe baza acestora, județele-resursă vor înainta rapoartele intermediare către MECT-DGIP.

De asemenea, în cadrul schimburilor de experiență organizate pe parcursul anului școlar, se vor aplica chestionare și se vor realiza focus-grupuri cu copiii, părinții, cadrele didactice și persoanele implicate, în vederea culegerii de date relevante despre stadiul proiectelor și despre percepția pe care o au aceștia față de schimbările aduse în viața personală și în cea a comunității, ca urmare a derulării programului.

Evaluarea finală a programului se va face atât pe baza **rapoartelor finale** primite de la judele-resursă până la data de 15 ianuarie 2005, cât și printr-o conferință națională, organizată de MECT-DGIP, pentru prezentarea și analiza rezultatelor obținute. Conferința va oferi ministerului posibilitatea de a gândi pașii următori pentru susținerea, dezvoltarea și extinderea programului în cât mai multe unități de învățământ.

